

1. (**možné v sage**) Pro standardní skalární součin $\langle \mathbf{x} | \mathbf{y} \rangle = \sum_{i=1}^n x_i \bar{y}_i$ nad $\mathbb{C}^n$, resp $\mathbb{R}^n$ určete u následujících vektorů $\mathbf{x}$ a $\mathbf{y}$:

- skalární součin vektorů $\mathbf{x}$ a $\mathbf{y}$
- euklidovské normy vektorů $\mathbf{x}$ a $\mathbf{y}$
- vzdálenost vektorů $\mathbf{x}$ a $\mathbf{y}$
- zdali jsou vektory $\mathbf{x}$ a $\mathbf{y}$ navzájem kolmé.

a) $\mathbf{x}^T = (4, 2, 3)$, $\mathbf{y}^T = (1, 5, -2)$.

b) $\mathbf{x}^T = (3, 1, -2)$, $\mathbf{y}^T = (1, -3, 2)$.

c) $\mathbf{x}^T = (2, -1, 4)$, $\mathbf{y}^T = (5, 2, -2)$.

d) $\mathbf{x}^T = (2, 1, 4, -1)$, $\mathbf{y}^T = (4, -1, 0, 2)$.

e) $\mathbf{x}^T = (2 + i, 0, 4 - 5i)$, $\mathbf{y}^T = (1 + i, 2 + i, -1)$.

f) $\mathbf{x}^T = (1, 2, 1, -2i)$, $\mathbf{y}^T = (i, 2i, i - 1, 2)$.

g) $\mathbf{x}^T = (1, 1 + i)$, $\mathbf{y}^T = (2i, a + bi)$ (s reálnými parametry a, b)

2. (**možné v sage**) Vyřešte varianty a), b), c) a e) předchozí úlohy vzhledem ke skalárnímu součinu na $\mathbb{C}^3$ danému předpisem: $\langle \mathbf{x} | \mathbf{y} \rangle = x_1 \bar{y}_1 + x_2 \bar{y}_2 + 2x_3 \bar{y}_3 + x_3 \bar{y}_2 + x_2 \bar{y}_3$.

3. Mějme dva kolmé vektory $\mathbf{u}$ a $\mathbf{v}$. Dále necht' $\|\mathbf{u}\| = 12$, $\|\mathbf{v}\| = 5$. Určete $\|\mathbf{u} + \mathbf{v}\|$ a $\|\mathbf{u} - \mathbf{v}\|$.

4. Pomocí Cauchyovy-Schwarzovy nerovnosti ukažte, že pro libovolná reálná čísla $a_1, \dots, a_5$ platí:
 $4a_1 + 3a_2 + 6a_3 + 4a_4 + 2a_5 \leq 9\sqrt{a_1^2 + \dots + a_5^2}$

5. (**sage**) V prostoru $\mathbb{R}^4$ se standardním skalárním součinem $\langle \mathbf{x} | \mathbf{y} \rangle = \sum_{i=1}^4 x_i y_i$ určete podle Gramova-Schmidtova předpisu ortonormální bázi $Z = \{\mathbf{z}_1, \dots, \mathbf{z}_r\}$ řádkového prostoru následujících matic.

a) $\begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 \\ 4 & 1 & 4 & 1 \\ 1 & 2 & 3 & 4 \end{pmatrix}$ b) $\begin{pmatrix} 0 & 3 & 4 & 0 \\ 0 & 0 & 5 & 0 \\ 2 & 1 & 0 & 2 \end{pmatrix}$ c) $\begin{pmatrix} 2 & 0 & 1 & 2 \\ 4 & 3 & 2 & 4 \\ 6 & -5 & 3 & 6 \\ -4 & 2 & 4 & 2 \end{pmatrix}$ d) $\begin{pmatrix} 2 & 4 & 2 & 1 \\ -1 & -2 & -2 & -1 \\ 1 & 2 & 4 & 2 \\ 1 & 2 & 3 & 4 \end{pmatrix}$

6. (**sage**) Rozšiřte ortonormální báze z předchozí úlohy na ortonormální báze $\mathbb{R}^4$.

7. (**sage**) Pro matice z předchozí úlohy určete ortogonální projekci $\mathbf{p}$ vektoru $\mathbf{a} = (2, 2, 1, 5)^T$ do řádkového prostoru příslušné matice a souřadnice této projekce $[\mathbf{p}]_Z$ vzhledem k bázi Z .

8. (**možné v sage**) Pomocí projekce najděte nejlepší přibližné řešení soustavy $\mathbf{Ax} = \mathbf{b}$, kde

$$\mathbf{A} = \begin{pmatrix} 2 & 1 & 0 \\ 4 & 2 & 0 \\ 2 & -4 & -1 \\ 1 & -2 & 2 \end{pmatrix}, \quad \mathbf{b} = (10, 5, 13, 9)^T$$

Všimněte si, že sloupce matice $\mathbf{A}$ jsou vzájemně kolmé.